Ner 111. ROK 1834. PIATEK 16 MAJA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące wraz z Rozmaitościami Zlp. 12. miesięczne Złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE,
Dziś Jana Nepomucena.

IMIONA SŁAWIANSKIE,
Dziś Ubisław.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE
Barometr zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0Ð Ω,	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
7 27	,, 6, 674	† 14.6	† 6,3	Północny słaby	Pochmurno	
12	,, 9. 368	20.6	8,2	Pn. Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	
15 3	,, 6. 116	23.2	9.6	,, ,,	,, ,,	
9	,, 5. 897	† 17.1	† 8,5	,, ,,	,, ,,	Błyskawica

Część Urzędowa.

Ner 2038.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU
Wolnego Niepodległo i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Z powodu nieprzystąpienia do zawarcia urzędowego kontraktu przez P. Waligorskiego Leonarda o trzechletnią dzierżawę propinacyi w Dąbrowy za kwotę złp. 4050 rocznie wylicytowaną; — wydział podaje niniejszym do publiczney wiadomości, że w d. 24 maja r. b. odbędzie się w skutek uchwały Senatu Rządzącego pod d. 13 maja r. b. Nr. 2475 w tey mierze zapadłey, na koszt i szkody P. Waligórskiego w biórach Wydziału Skarbowego licytacya na trzechletnie wydzierżawienie dochodów z propinacyi w wsi narodowey Dąbrowa w gminie Jaworzno leżącey, *pretium fisci* do pierwszego wywołazłp. 2585 jako kwota przy pierwszey licytacyi ustanowiona naznacza się; na Vadium $\frac{1}{10}$ złoży konkurrent. O innych warunkach w biórze Wydziału Skarbowego wiadomość powziąść można. Chęć licytowania mający stawić się zechcą w mieyscu i czasie oznaczonym. —

Kraków dnia 10 maja 1834 r.

GRODZICKI.
Za Sekretarza Wydz:
(1r.) *Białecki* Adj:

Prawnie zajęte 696 butelek wina reńskiego, i 134 szampańskiego, będą dnia 20 maja r. b. o godzinie 10 z rana, w piwnicy, w kamienicy, w Krakowie przy głównym rynku pod Nr. 18 stojącey przez publiczną licytacyą sprzedane. — O czém podpisany zawiadamiając w mieysce i na termin, chęć kupna mających z gotową, grubą, srebrną monetą zaprasza.

Kraków 16 Maja 1834 r.
Woyciech Dziarkowski kóm: sąd:

Część Polityczna.

WIADOMOŚCI Z OSTATNIEY POCZTY.

FRANCJA

Paryż 5 *Maja.*

Wczoray w południe J. K. Mość odjechał do Wersalu i za przybyciem na mieysce, w towarzystwie trzech królewiczów, ministra woyny, hrabiego Montalivet, jenerałów Pajol, Rumigny i Bernard, kazawszy woysku uformować czworobok, rozdawał sam uroczyście ozdoby legii honorowey. — O godzinie 3 monarcha wrócił do Paryża.

Liczba uwięzionych tu osób, od dnia 14 kwietnia wynosi już 1300; w całey zaś Francyi do 10 tysięcy dochodzić ma.

Po klęsce którą odniósł jenerał hiszpański Quesada od karolistów na d: 22 kwietnia, nastąpiła zaraz druga na innym punkcie; o którey buletyn z dnia 26 donosi co następuje:

»*Armia króla Karola V w Nawarze.*

Dnia 24 ze świtem dnia, drugi dowódzca D. Francisco Benito Eraco, na czele dwóch batalijonów, uderzył na nieprzyjacielskiego jenerała Linares, w bliskości miasta Lumbies. Ostatni schronił się zaraz do miasta i wzmocniwszy się tamteyszym garnizonem, wyszedł znowu do boju. Atoli dowódzca nasz, wy-

wabił go do pozycyi, gdzie miał jeszcze inne trzy batalijony w odwodzie, uderzył na niego natarczywie; i odpędził na powrot do Lumbies. — Tu jenerał Benito Eraco, w obliczu nieprzyjaciela, zebrawszy jeszcze raz swoje woysko, postąpił trzema kolumnami na przód, i zmusił nieprzyjaciela do zamknięcia się w murach miasta. Nieprzyjaciel utracił 50 zabitych i 100 ranionych.»

Ciągle mówią w Paryżu o przedsięwziętém przez rząd założeniu dwóch obozów. Pierwszy z 80,000 woyska złożony stać ma w okolicach Lijonu, drugi zaś pod Paryżem lub St. Omer. —

Pan Marrast, znany redaktor Trybuny, ciągle jeszcze zostaje w ścisłém zamknięciu. Wielu uwięzionych redaktorów jeszcze nawet dotychczas nie badano. —

Były prezes centralnego komitetu towarzystwa praw człowieka w mieście Rouen, niejaki Pan Patey, przywieziony został do Paryża; mówią że jest wplątany w process, toczący się w izbie parów. —

Towarzystwo praw człowieka w Romans, w departamencie Jzery, zebrało się w dniu ogłoszenia nowego prawa przeciw stowarzyszeniom politycznym, i postanowiło rozwiązać się; w skutku czego wszystkie księgi swoje i korrespondencye natychmiast kazało spalić.

Strażburg 3 *Maja.*

Dzienniki republikańskie rozwodzą teraz żale przeciw postępowaniu, które dawniey spokojni obywatele im właśnie przypisywali. Widać z tąd że we Francyi, chorągiewka się odwinęła.— »Miasto nasze, mówią pomienione dzienniki, od dwóch dni jest teatrem wielkiey nieprawości, na którą wszyscy poczciwi ludzie... słusznie narzekają. Wczoray z powodu uroczystości imienin króla, i dziś toż samo, przeciągają żołnierze pojedynczo i po kilkunastu razem zebrani po ulicach miasta, wydając głuszące okrzyki: *»Niech żyje król! Precz z republikanami!* — Przy dzisieyszym rozprzężeniu, wywoływania takowe bardzo łatwo mogłyby się stać przyczyną zgubnych zamieszek. Pomimo tego jednak, obywatele nasi zachowali się spokoynie. (G. P. S.)

WIADOMOŚCI Z DAWNIEYSZYCH POCZT.

R O S S J A.

Petersburg 24 *Kwietnia.*

Z powodu zgonu panującego Xięcia Alexego Fryderyka Chrystyana Anhalt-Bernburg, dwór cesarski przyjwdział na dni 10 żałobę, mającą się liczyć od 10 b. m.

Autor romansu *Mazepa*, 8ey klassy Bułharyn, otrzymał za ofiarowany exemplarz N. Cesarzowéy, kosztowny brylantowy pierścień.

Dyrektor szkół Ryskiego okręgu Napierski, otrzymał od N. Pana prezent, za redakcyą zbioru aktów, tyczących się historyi gubernii Inflantskiey, Estońskiey i Kurlandzkiey, poświęcego imieniu N. Pana.

Uniwersytet Kazański ogłosił programma konkursowe, do wakujący w nim katedry Chemii i Metallurgii. Termin na przysłanie rozpraw jest 1 Listopada 1834 r.

Z dnia 19 *Kwietnia.* — Jak wiadomo, W. X. Następca tronu Alexander Mikołajewicz kończy d. 29 m. b. swóy 16ty rok, z którym podług praw państwa pełnoletność xiążąt z krwi cesarskiéy jest połączona. Że zaś w tym roku wielki post aż do tego czasu ukończony nie będzie, przeto uroczystości, jakich radosny ten wypadek przyczyną się staje, aż do świąt Wielkanocnych odłożono. — Mieszkańcy naszey stolicy cieszą się z tego zdarzenia; przy nim bowiem będą mogli dać dowód swemu monarsze swojey wierney miłości i przywiązania do niego. W tym celu przysposabia szlachta z obwodu Petersburskiego wielką uroczystość, która się w domu wielkiego łowczego Naryszkina odbędzie, i która, wnioskując z poczynionych przygotowań, blaskiem i okazałością wszystko przewyższy. — Stan kupiecki naszey stolicy przez wzgląd na uroczystości, jakie u dworu i przez szlachtę odbywane będą, postanowił okazać swoje przywiązanie do ubóstwianego domu cesarskiego przez czyny dobroczynności i tą myślą otworzył dobrowolną subskrypcyą, do którey wielu kupców z zapisem 10,000 rubli przystąpiło. — Z tych subskrypcyi zamierzają podobno wiecznie trwający zakład utworzyć, z procentów którego pewna liczba podupadłych rodzin kupieckich ma roczne pobierać wsparcie. Daley zamyślają posłać 100,000 rubli do kraju dońskich kozaków, gdzie w skutek ostatniego nieszczęśliwego żniwa pomiędzy biedną klassą, wielka nędza panuje, aby ją podzielić między wsparcia potrzebujących i to w dniu osiągnięcia pełnoletności W. X. Następcy tronu, który jak wiadomo, zaszczycony jest godnością hetmana kozaków. — Prócz tego przeznaczył kommitet

handlowy procent od znacznego, do niego należącego kapitału na wychowanie swym kosztem 6 sierót. — Także i w głębi kraju, czynią, jak nam donoszą, przygotowania po wielu mieyscach, aby wypadek ten jak nayuroczyściéy obchodzić. (G. P.)

FRANCYA.

Paryż 25 *Kwietnia.*

Na dzisieyszém posiedzeniu izby Parów, zaymowano się między innemi także wyznaczeniem kommissyi do zbadania przez Izbę deputowanych w pierwiastkowym kształcie przywróconego projektu do prawa względem zniesienia majoratów. Baron Mounier wnosił, aby rozbiór tegoż téy saméy powierzono kommissyi, któréy już raz zgłębienie było poruczone. Opierał się temu hr. Dejean, twierdząc, że dawnieysza kommissya nie reprezentuje prawdziwego zdania izby o tym przedmiocie. Także xże Choiseul głosował za mianowaniem nowych kommisarzy. Przy przegłosowaniu jednakże, większość izby była za zatrzymaniem dawnieyszéy kommissyi. margrabia Laplace zdał potém sprawę o projekcie do prawa względem naboru 80,000 ludzi z klassy 1833 r. i wniósł o przyjęcie tegoż. Margr: Malhouet i Pan Gautier przełożyli dwa inne sprawozdania o zamianie części Palais-Royal, nie należącéy do dochodów książąt z krwi królewskiéy za lasy skarbowe, i o ostatecznem zamknięciu rachunków z 1831 r. Po przełożeniu nakoniec przez ministra woyny prawa dotyczącego się klassy weteranów, zaymowała się izba zażądanym przez ministra spraw wewnętrznych kredytem 1,200,000 fr. na tajemne wydatki i zezwoliła nań 93 głosami przeciw 9.

W Izbie deputowanych nastąpiło na samprzód miesięczne odnowienie biór. Potém złożył P. Foy sprawozdanie kommissyi o osuszaniu bagien do bióra Prezesa. P. Ganneron żądał, aby się na nowo zająć zaliczonemi księgarstwu w 1830 r. summami, gdy zachowanie zastawionych wówczas przez księgarzy książek zawsze tylko nowych przyczynia kosztów. Izba przychyliła się do tego wniosku. W dalszym toku obrad nad budżetem ministerstwa skarbu, namienił pan Calmon oodesłanym dniem wprzody do komissyi wniosku jenerała Bertrand względem pesyonowania kawalerów legii honorowey mianowanych przez Napoleona w r. 1815 po jego powrocie z Elby; był on tego zdania, że wniosek takowy powinien bydź przedmiotem osobnego prawa i dla tego za odrzuceniem go głosował. Hr. Joubert oświadczył się podobnież a hr. Delaborde był przeciwnego zdania. Pan Baude proponując ułożenie w inny sposób wzmiankowanego wniosku, nie utrzymał się przy swojém zdaniu jakotéż i Pan Sappey z swoim podrzędnym wnioskiem. Spory te na tem się skończyły, że nareszcie jenerał Bertrand zważając na oświadczenie dane mu przez ministra skarbu dniem pierwey, iż rząd gotów jest zająć się rozwagą téy rzeczy, wniosek swóy cofnął. Daléy zaymowała się izba projektem do prawa względem opłaty od statków na dólnéy Sekwanie. Przy końcu posiedzenia mianowano jeszcze wielką deputacyą, która ma królowi d. 1 Maja, jako w dzień jego imienin złożyć powinszowanie Izby imieniem. (G. P.)

PORTUGALJA.

Lizbona 14 *Kwietnia.*

Tuteysza Kronika zawiera ważne postanowienie D. Pedra względem publiczney przez licytacyę sprzedaży dóbr rządowych, za które obligacye długu rządowego w zapłacie przyjmowane będą, a przyjęte, przy zachowaniu potrzebnych formalności, także publicznie zniszczone zostaną. W zamierzoney przedaży objęte są dobra skonfiskowane klasztorom. Ten nowy środek umorzenia długu krajowego przyniesie z wielu względów niemałe dla Portugalii korzyści, nietylko bowiem utwierdzi kredyt, a tém samém i handlowi wyższy ruch nada, ale nadto podniesie zaniedbane rolnictwo i przemysł, oddając w ręce pracowitych i zabiegłych ludzi majątki dotąd czyniące $\frac{1}{10}$ część tego, co rzeczywiście przy dobrym zarządzie czyniéby mogły.

Admirał Napier zająwszy Valença, znalazł tam 50 armat i 4 moździerze. (!) Dziś mówiono z pewnością, że już i Fugueira jest w mocy jego.

Jenerał Bacon przyjechał na czas krótki do stolicy; daje on naypomyślnieyszy obraz o stanie woyska królowéy w ogólności.

GRECYA

Nauplia 14 *Marca.*

Nowo wykryte fakta, jako też inne względy godne uwagi, mają bydź przyczyną, że wyroki przeciw aresztowanym członkom zna-

nego stronnictwa, jeszcze nie są ogłoszone; sądzą przeto, iż takowe podlegać będą jeszcze znacznym modyfikacyom, tym więcéy, że wznowione kroki, czynione do uwolnienia uwięzionych, chociaż nie miały wielkiego politycznego znaczenia, miały przecież mieć z niém pewne związki. — Ludność całéy Grecyi z utęskieniem oczekuje ostatecznego urządzenia szkół; i prawie z trwogą pogląda na zwlokę, aby przez to zamiast zaprowadzenia nowych szkół, nawet uczona szkoła w Eginie, jedyna w całéy Grecyi, dla braku funduszów, nie przestała istnieć. — Rejencya grecka przeznaczyła znowu 20 młodych Greków, którzy kształceni będą w zaprowadzonym dla nich instytucie w Monachium.

W Tessalii odbywają się wojenne uzbrojenia z powodu sprawy albańskiéy. Stósunki wysokiéy Porty względnie owych krajów są naygorsze, a co Mahmud basza Janiny przyzwolił Albańczykom, nie potwierdziła Porta. Wiadomość o tém wzniecila w Albanii nowe poruszenia.

Królewskie rozporządzenie do odbudowania starożytnéy Sparty i kilku innych dawnych miast, sprawiło naywiększą w Grecyi radość.

E G I P T.

Alexandrya 2 Marca.

W listopadzie roku zeszłego uderzył Emir Ali Megeddy z 3500 Beduinów, na miasta Odrida i Zebid, gdzie się znaydowało 2500 Albańczyków z 24 działami i 2 moździeżami, od korpusu powstańców pod dowództwem Bilmesa Turki i opanował te miasta z wielką walecznością. Kazał on zaraz pościnać 14 nayznacznieyszych dowódzców i wyruszył ku Mokka, gdzie się mu Turki Bilmes mocno opierał, wszelako po krótkiéy walce musiał się schronić na pokład angielskiéy fregaty. Emir Ali nie był wcale upoważnionym przez Mehmeda Alego do staczania bitwy; uprzedził on w tém przybycie woyska, które było już w pochodzie do Mokka pod dowództwem Achmeda paszy. Nie można wiedzieć czyli ten Emir ma zamiar oddać Mehemedowi Alemu, co zdobył na Turki Bilmesie, chociaż oświadczył, iż w jego imieniu działa. Szczególnieyszą jest rzeczą, że Turki Bilmes, jak twierdzą, ma mieć w kieszeni firman Porty, mianujący go paszą Imenu. — Flota egipska znaydowała się dnia 2 grudnia przy wyspie Camaraos. Wysłana przez Mehemeda Alego wyprawa lądowa, składająca się z 14,000 ludzi i dwóch parków artylleryi, w przeciągu kilku dni spodziewaną była w Mokka. Prace w arsenale rozpoczęły się znowu czynnie, równie wybieranie podatku dla skarbu państwa. O pożyczce nie ma więcéy mowy.

Wiadomości z Egiptu przez Londyn dnia 12 t. m. otrzymane, wyrażają: »Wice-król osiągnął nakoniec cel dawno upragniony, przez zdobycie brzegów Imenu, do czego mu rokosz Turki Bilmesa i niedołęźność Imana w Sanna, który niezdołał obronić portów w Mokka i Hadeida przeciw tamtemu, posłużyły za słuszny pozór. Obadwa te porty, jako też całe brzegi Imenu, znaydują się w mocy woysk egipskich, a wice-król postanowił rozciągnąć swoje monopolium także na handel kawy. Zdobycie egipskie zmieni zupełnie tok tego handlu; wice-król chce wszystką kawę przeznaczoną dotąd dla Europy z Turcyi sprowadzać do głównych składów w Alexandryi. Spodziewa się on nakoniec tym samym sposobem zjednoczyć w Alexandryi handel płodów abisyńskich, mianowicie: skór, kości słoniowéy i gumy. — Ciekawi jesteśmy, jakie wrażenie sprawi w Carogrodzie ten krok Mehemeda Alego, jak przyimą Turcy podrożenie ulubionego swego napoju kawy.

(G. C. W.)

Doniesienie.